

ANY VI

NÚM. 260

BARCELONA 18 AGOST 1893

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número

Esperintse: ia sortiré, deixin qu' aquell
fullero se n' vagi.

CRÓNICA DE LA SETMANA

Do podem fer altra cosa que felicitar de tot cor á don Jaume, per haver emprés ab una circular publicada últimament, la defensa de la tan atacada Associació de pares de familia, sobre 'ls quals dirigeixen tota classe de pullas é insults quatre heretjes y descamisats.

De admirables efectes ha de resultar la citada circular, puig si es cert qu' alguns periódichs han sortit també en defensa de la desgraciada Associació, son aquets, (entre ells lo setmanari *Pluma y Lapis*) de tan escassa importancia, que, á no afegirshi la valiosa ploma de don Jaume, en época llunyana haurian sigut considerats los pares de familia, degut á llengüas infernals y á escrits calumniosos, mereixedors de finir sos dias en una gabia de Sant Boy.

Pero, afortunadament, las corrents moralisadoras s' imposan y triunfan, y contra los paperots pornografichs y las llengüas corrompudas, existeixen circulars purificadoras qu' han de lograr, sens dupte, acabar d' una vegada ab tals asquerositats fent que tornem de nou á aquells preciosos temps que 'l clero dirigia á las ánimas pecadoras y la gent de diners donava als pobres, lo que aquets se mereixian.

Que la unió fá la forsa es indiscutible, y per aixó lo Sr. Bisbe, ab aplauso de totas las personas sensatas, ha l lensat al carrer sa importantissima circular, recomenant la unió á tots los seus.

Examiném son escrit, qu' es sabrosissim:

En ell consigna lo sabi prelat que es lloable y altamente profitosa pera la religió y pera la societat la Associació de pares de familia, á la qual beneheix ab tota la efussió de la seva ánima.

(¡Nosaltres també!)

Manifesta que es de tots coneguda la saludable influencia de tan digna Associació, y excita á totas las personas de cristians y caritátius sentiments á que favoresequin á tan útil institució, prenent en sa vida y desenrotllo la part activa que puguin segóns sa classe y estat.

(¡Aixó es aixó!)

Recomana eficazment á tots los seus estimats párrocos que no solzament donguin noticia als feligresos desde la trona y peu del altar dels fins, movils, resultats hasta avuy obtinguts y medis ab que la Associació se proposa lograr son objecte, sino que, valentse de sas relacions particulars ab las autoritats locals, y de sa natural influencia ab los seus feligresos, recullin abundants almoynas, á fi de que ab lo concurs de tots creixi y prosperi aqueixa institució fins lo punt de que s' aufegui 'l mal ab la abundancia del be y se conseguixi sepultar l' escándol y posar un fré á la premsa impia y desmoralisadora.

(¡Muy bién, requetebién! Y no fora de mes, á ser po-

ssible, que als que ab mes fé y ardor travallessin pera conseguirho, se 'ls aixequés, per exemple, un monument al costat del d' en Lopez.)

La circular, com se veu, ha de ser profitosa; pero ja que s' ha iniciat una campanya moralisadora, permetins lo sabi prelat qu' encare que 'l nostre valer siga poch, donguém també la nostre cullerada en l' assumpto, no pera esmenarlo sino pera ampliar los conceptes de la circular.

¿Hem de netejar tota la fempta que 'ns tapa 'ls esperits? Donchs ¡apal bons cops d' escombra y caygui tot lo immoral sense contemplació. Los embusteros, los farsants, los lladres ¡que morin á nostras mans!

¿Una neteja general? ¡No desitjém altra cosal

¡Amunt, donchs, y quedi aplastat tot lo indignel

¡Combatis á la premsa impia, en bona hora; pero castiguém també totas las impietats d' aquest mon!

Si hem d' atacar á qui 's presenta tal com es, dem major cástich als vils que disfressan sos fets ab la mes refinada hipocressia!

¿Hem de combatre á la premsa desmoralisadora!

¡Combatém, també, á tots los desmoralisadors!

Y ja qu' hem parlat de premsa desmoralisadora, debém explicar quina es per nosaltres aquesta:

No es la epigramática y llaugera, quals metáforas llegeix casi sempre sense compéndrelas, qui no te sobrada malicia, sino la que venuda als farsants y embusteros, los ompla d' incens pera tapar sas infamias.

¡Castiguém á la premsa verdaderament desmoralisadora y fem extensiu lo nostre cástich als lladres que, massa cobarts pera anar al camí ral, roban honras y fortunas ab tacte prou acertat pera eximirse de la penal

¡Marquém ab sello de foch é ignominia al explotador empedernit que 's construheix palaus y fá arrastrarse en carretel-la, á costa de la sang d' arruinats accionistas!

¡Fuetejém lo rostre al malvat negrer que s' ha fet millonari assassinant á sos germans!

¡Escupim la cara al polítich que escala 'l Poder pera arruinar á sa pátria!

¡Engrilloném al sacerdot que fa escarni de sa santa missió!

¡Bofetejém al home luxuriós que fingeix escandalitzarse devant del desnú d' una estátua!

¡Castiguém á tots los hipócritas; si, castiguemlos sense compassió!

¡Ells hán fet mes victimas que totas las guerras y pestes plegadas! ¡Tallém la mala herba si desitjem recullir bon grá! ¡Desinfectemho tot si no volém que 'ls miasmas nos envenenin la vida!

Quan los mals tenen arrels fondas, es necessari emplear los grans remeys.

La campanya s' ha iniciat, unimnos, donchs, tots, y qui mes hi entengui que mes hi fassi, que per fer un bon baldeo n' hi ha per rato.

LLICENCIAT VIDRIERAS.

EPIGRAMA

Un de Reus jugá á pilota,
ab un qu' era de Teruel,
y per dir!—Renoy com bota!
digué, sens faltarhi gota:
—¡Re niño, como tonel!

S. C.

A TAL PALO...

BON dia, D. Gasparó,
 —Bo 'l tinga; vosté dirá...
 —Si, venía á demaná
 en matrimoni á la Sió.
 —Bueno, bé, ¿y qué li promet?..
 —Vida felissa li abono,
 cent anys de ditxa y un trono...
 —¿Un trono?
 —Del cor aquet.
 —¿Y res mes?
 —Com, y res mes?..
 —¿Garantias?
 —No n' precisa
 quan dich que será felissa..!
 —¿Felissa sense dinés?
 —Malehida falta que fan!
 ¿Doncas vosté creu, aixís,
 que per poder ser felís
 precisa tenir *arjant*?
 —Penso que may venen mal
 uns quants mils durets.
 —També
 en aquest punt com vosté
 penso exactament igual.
 —¿Y vosté n' té?
 —Jo no 'n tinch.
 —De modo pues que ab la Sió
 vosté hi especula?
 —No:
 jo en sa filla á buscar vinch
 no fortuna, no un pou d' or,
 sinó amable companyía
 y que siga nit y día
 l' ánima de lo meu cor.
 Jo, á aquí ahont me veu y 'm sent
 tinch complerta una carrera.
 —¿Carrera?
 --Si, de tronera;
 nota de sobressalient;
 he estat Tenorio, matòn,
 jugador, tot á la una;
 m' he malgastat la fortuna
 per seguir cosas del mon.
 Ho he fet tot; pero ara 'm veig
 ab 28 anys damunt
 y he posat seny y tot d' un
 plegat ho tiro á passeig;
 conquistas, armas, billar,
 tapetes; cartas, tot, tot.
 ¿Per qué? Li diré en un mot;
 puig perque ara m' vull casar
 vull du una vida senzilla,
 no boja, com fins aquí;
 aixís torno á repetí:
 vol donarm la seva filla?
 —A sa demanda sincera
 vull donar contestació:
 ¿diu vosté qu' es un tronera?
 Donchs á un *tronera* un *ca-nó*.

JOSEPH OLIVERAS

¿TAN MATEIX?

A... UNA

JA ho sé, ja que t' has casat
 sent un galan matrimoni!
 (sort has tingut de 'l dimoni
 que 'm crech be que t' ha ajudat.)
 Aquest cop, no ho puch negar,
 molt t' ha valgut la palica
 y eixa llengua que tan pica
 per un poguerne enganxar.
 Jo á tu, te vaig festejar
 un quant temps, y no se com
 va ser, que un día 'l teu nom
 de prompte vaig olvidar.
 Després, vas teni 'n *Jaumet*
 y aquell noy qu' era *fuster*;
 pero aquets no 'ls vas voler
 per ser tocats del *bolet*.
 Ara, no se com ha estat,
 ó per dirho bé ab un mot;
 no se com aquet xicot
 de tu s' es enamorat:
 (sobre tot essent manyá)
 per que es cosa que m' estranya,
 que sent home de tal manya
 s' ha deixat enmaranyá.

.....
 Deixem cambiar de rahóns
 que ab aço 't molestaría,
 y de cap modo voldría
 portarte tribulaciós.

BERNABÉ LLORENS

A UNA

QUE 'ts hermosa, com te miro,
 y veyent que fas tant goig
 penso que si fossis meva
 jo sería molt ditxós;
 tots los días 't duría
 á la Rambla á pendre el sol,
 y content ab tú aniría
 cap al passeig de Colón,
 y á lo parch també aniriam
 per pogué veurer las flors.
 Si fossis meva 't duría
 á passá algun día al bosch,
 á sentir las veus hermosas
 dels verdums y rossinyols.
 Si fossis meva 't duría
 á París, Londres, Lion,
 y per fi sempre anirías
 allá hont aniría jo.

.....
 Aquestas paraulas deya
 tremolant de tret, en Cots,
 miranse una americana
 de dintre un aparadó.

J. MIRALLES

LAS BANDERAS DE COŁON A GRACIA

Igual que á aquestas banderas
á tú Asunción t' ha passat;
has fet molta servitut,
pero ningú t' ha pagat.

1893-94

Patcheria

—Apa, apa, treguissel y posis aquest.
—Aitra vegada? Home, si casi es nou!

De la Xina

Hos-Demmolt-Fihl, població que cau á la part dreta de la província de Hast-Acan-Gil existeix una casa de comers europea que s'ha fet célebre per la seva gana, no perdonant medis (lícits) pera conseguir lo seu ideal en ser en tot la primera, resultant fer cada planxa que los mateixos xinos de la localitat se 'ls miran ab cara llastimosa y ab ulls de pietat á que tant se presta la forma oblíqua que tenen.

Ultimament van voler fundar un periódich, imitació de alguns altres molt bons y reputats que surten á fora del celest imperi, contant que sent xinos los lectors que havian de tenir, los podian enganyar com á xinos; pero aquestos, que desde que 's fan ab jesuitas europeos, ja 'ls hi ha caygut molta llana del clatell, han donat la gran castanya als editors no comprant la publicació.

Pera portar á cap la seva obra, van agafar á uns quants de, segons ells, molta dignitat y educació, pero en realitat no mes *romancers* y buscant dibuixants baratets, y comprant algun article á escriptors de *Dir-Dam*, població important d'allí, varen crear lo *Zip-aly-Amulp*, revista xina, tirantne set ó vuyt mil exemplars y enviantlos per tot l'imperi; pero contadas las devolucions, los que 's quedavan per fregarse'l *etc. etc.* que es una cosa que tenen los xinos, y los que no tornavan, quedava la venda reduhida á zero.

Alarmats, van demanar per favor á tots los altres diaris de la pátria dels vanos, que se 'n digués alguna cosa... que se 'ls alabés, y, com aixó no costa cap quarto, fàcilment van conseguirho. Pero 'ls xinos... ¡cá! van veure las cartas y varen dir: —Soch xino, pero no m' ensarronas. Los amos de *Zip-aly-Amulp* al veure que lo carro 'ls hi anava pel pedregal, van comensar á acobardirse, pero los *romancers* veyent que 'ls fugia l'arrós van dir:—¡Alto! estudiém..... Qu' es aquí lo mes car? los ninots? Donchs, bé, fora dibuixants; copiém grabats, posém solas y talóns als que 'ns p guin cridá 'l Cristo, y si podém fer empassar la píldora á aquets malehits xinos, tindrem una gran economia. Dit y fet, pero ¡cá!... los xinos ja estaban escamats y 's miravan desconfiats los exemplars penjats dels *Soc-Soik* que en xino vol dir k'oscós.

Lo mal humor anava cundint á la casa; van resoldre estalviarse també las firmas dels escriptors de *Dir-Dam* y qu' un dels *romancers* digués en un altre diari, lo *Oreicton*, que en tot lo Hos-Demmolt-Fihl no hi havia cap periódich que valgués ré; no mes lo *Zip-aly-Amulp*. Pero 's va aix. car tal crusada contra 'l *pastele-ro* que lo varen deixar com nou.

—Qué fém?—van dir —Aixó d' haver de plegar, ara qu'hem dit que vingués tothom al taller que veurían que tirém exemplars com las cabras, *dallonsas*, no fá rich ni sábi... Quan de prompte un 's dona un cop al cap cayentli 'l sombrero y exclamant:—¡Ja ho tinch!

—Ahont?—van cridar tots mirantli la elepsa...

—No, no... que ja sé com guanyar ab una cosa lo que perdém ab l'altra.

—Vinga!—van cridar tots en coro.

—Farém un periódich pornográfich; mes pornográfich encara que 'l que ja haviam fet abans titulat lo *Ems-Ihc*. Ab lo *Zip-aly-Amulp*, fins alabarém á la Asso-

ciació de *Pares de la Patria* (aquets son uns xinos molt richs y molt tauls) y ab l'altre 'ls hi amagarem l'ou donant un menú *vert* que farà trencá de riure.

—Sí, pero...

—Deixeuse de peros; ja sé lo que voleu dir. Aquí hi ha un pobre Lázaro, petit, ab perilla y bigoti, que si esmorsa no dina y si dina no sopa. Se li donan dos ó tres duros á la setmana y que siga lo Director de palla y lo responsable.

—¡Bravo!.. Un aplauso general va coronar la idea del inventor.

—Títul del nou periódich!—va cridar orgullós l'iniciador de la gran idea —ja 'l tinch!

—No 'l deixis anar!—van exclamar tots los altres aixecant los brassos —Tanquen las portas! que no fugi!

—Lo nou periódich 's dirá: *Edrev-Olbaid-Le*, nom que 'l que no siga xino, ja pot rumiar.

Un altre aplauso general va resonar fins al sostre, y tot seguit varen enviar recado que 's deixés veure 'l de la pera y bigoti.

Ja ha arribat... ja 'l rodejan com una porció d'aranyas á una mosca, pero ab color *proteccionista*.

'S tractava del seu salvador.

Li plantejan l'idea, y lo primer que va veure lo nostre home van ser los *daurats* sigróns que diariament adornarían aquella tauleta de menjador gran com una màquina de cosir.

Quan lo nostre corresponsal va arivarhi, lo diálech estava ja comensat.

—Bueno... sigan tres duros.

—Y si 'm clavan alguna multa?

—La pagarém.

—Y si 'm portan al pati de la gardunya?

—T pagarém lo quarto de preferencia... No tinguis por y firma.

—L'altre titubejava.

Estavan en activa lluyta la por y los sigróns d'or de cada día.

—Firma... li deya un, dantli la ploma, parodiant aquella escena de *La hermana del carretero*,

Al fi y al cap, va triunfá lo *mal de cor*, y va firmá.

Un silenci profundo va seguir á aquella escena conmovedora. Semblava qu' haguessin acabat de treure un mort de la casa.

Sense ni darse las mans, va desferse la reunió...

L'home va dirigirse pensatiu á casa. Los altres 's van quedar fentse l'ullet.

A las vint y quatre horas, dibuixants, escriptors, grabadors, tothom treballava per la publicació pornográfica-salvadora, quan... ¡oh fatalitat! la *por* del futur director 's va refer, y 'ls sigróns van comensar á perdre terreno.

A l'hora mes impensada torna 'l de la pera y bigoti á casa 'ls amos y 'ls hi diu:

—Senyors!

—Tots varen mirarse, los uns als altres, tementse la pedregada.

—Es precis per assegurarame, que se 'm fassi un document garantintme tot lo que 'm puga succehir, del contrari, de lo que haviam parlat: *nyac i*.

Una caldera plena de monjetas que hagués explotat entre mitx dels del *Zip-aly-Amulp*, no 'ls haguera fet mes efecte.

Varen recriminarlo, varen dirli que tenian ells mes paraula que ningú, que de tot li responian.

—Be, sí, de boquilla. O 'l document ó la dimissió!

—Lo document, may!

—Donchs estigan bons.

Y dant *media vuelta* va deixarlos ab un pam de nás.
Tot lo que 'ns escriu lo nostre corresponsal de Xina acaba aquí.

Pero ara dihem nosaltres: Y tots los travalls que ja hi ha fets per la publicació pornogràfica, qué se 'n fa ara? Sortirà *Edrev Olbaid Le?* No sortirà? Sortirà ab altre nom? Qué 'n farán del material?

Nosaltres, ey, aixó es un pensament nostre; es que no surtirá, y si surt, será moral, sent un periódich més que servirá porque 'ls xinos 'n fassin lo que 'n fan del *Zip aly Amulp*.

Alíó qu' hem dit.

Buquets.

DENUNCIA

A LA SOCIETAT 'La Fulla'

SONET

IAy pares! perdoneu si sens malicia
algún cop he pecat; puig ma conciencia
já 'n té remordiments, tingau clemencia
¡no 'm delateu per Deu á la justicial

Vosaltres demostreu tenir pericia
en condemnar al que obra sens prudencia,
y sols porque teniu molta influencia
voleu tenir moral; mes es ficticia.

Aquí va 'l meu pecat: Jo tinch xicota
y aquesta, se suposa, es molt ben feta;
(no vos ruboriseu) alta y guapota.

En sa careta l' ignocencia hi brilla;
donchs bueno; ara vé la mala treta;
confesso que li he vist... ¡la pantorrilla!

F. AROLAS BALAGUER.

A DONYA LLEY

SONET

ESCOLTI, donya Lley de serio aspecte,
vosté que pel vehinat diu que procura
que no hi falti de punt un guardia ó gura
perque obligui á tothom á llaurar recte.

¿Per qué donchs, sol permetre 'l tal subjecte
que 'l taberner no 'm fassi la mesura,
ni 'l carnicer lo pes, donant carn dura,
ni 'l botiguer la mida sens respecte?

¿Per qué ha d' estar veyent com se m' enganya
no donantme 'l degut de tal manera,
no tenint jo per ells diners de sobras?

Siga justa ab tothom; no 's fassi estranya
als meus prechs, donya Lley, y sense espera...

—Vosté 'm dispensará; no 'm faig ab pobres.

A. ROSSELL.

TÉ RAHÓ

...que mes val un plat d' arrós,
que no pas deu garrotadas.

NOY DE TONA

Y te rahó 'l noy de Tona;
ó ben fart, ó mort de gana;
ó gros com una campana
ó petit, com un pardal;
ó ser ben sabi, ó ben burro;
ó molt tronat ó molt rich,
ó molt lleitj, ó molt bonich
ó ben sá, ó del tot malalt.

Caminar molt, ó pararse;
mil queridas, ó ni una;
poca sort ó gran fortuna
ó cobart, ó molt valent;
Ser de mel ó de vinagre;
ó xatet ó be nassari;
ó molt bó, ó molt perdulari
ó molt brut ó molt decent.

No pugué portar camisa,
ó vestir lo mes gomós;
ó ser principal, ó gos,
ó carli ó federal;
tenir fam, ó gens de gana,
tenir sort ó be desgracia
ó fer fástich ó fer gracia
ó molt dols, ó molta sal.

O molts cabells, ó ben calvo,
ó molt franch ó massa fals,
ó calssat ó be descals...
¡y á las penas punyaladas!
tal opina 'l noy de Tona
quan ha dit un cop ó dos,
que mes val un plat d' arrós...
que no pas deu garrotadas.

LLUIS SALVADOR.

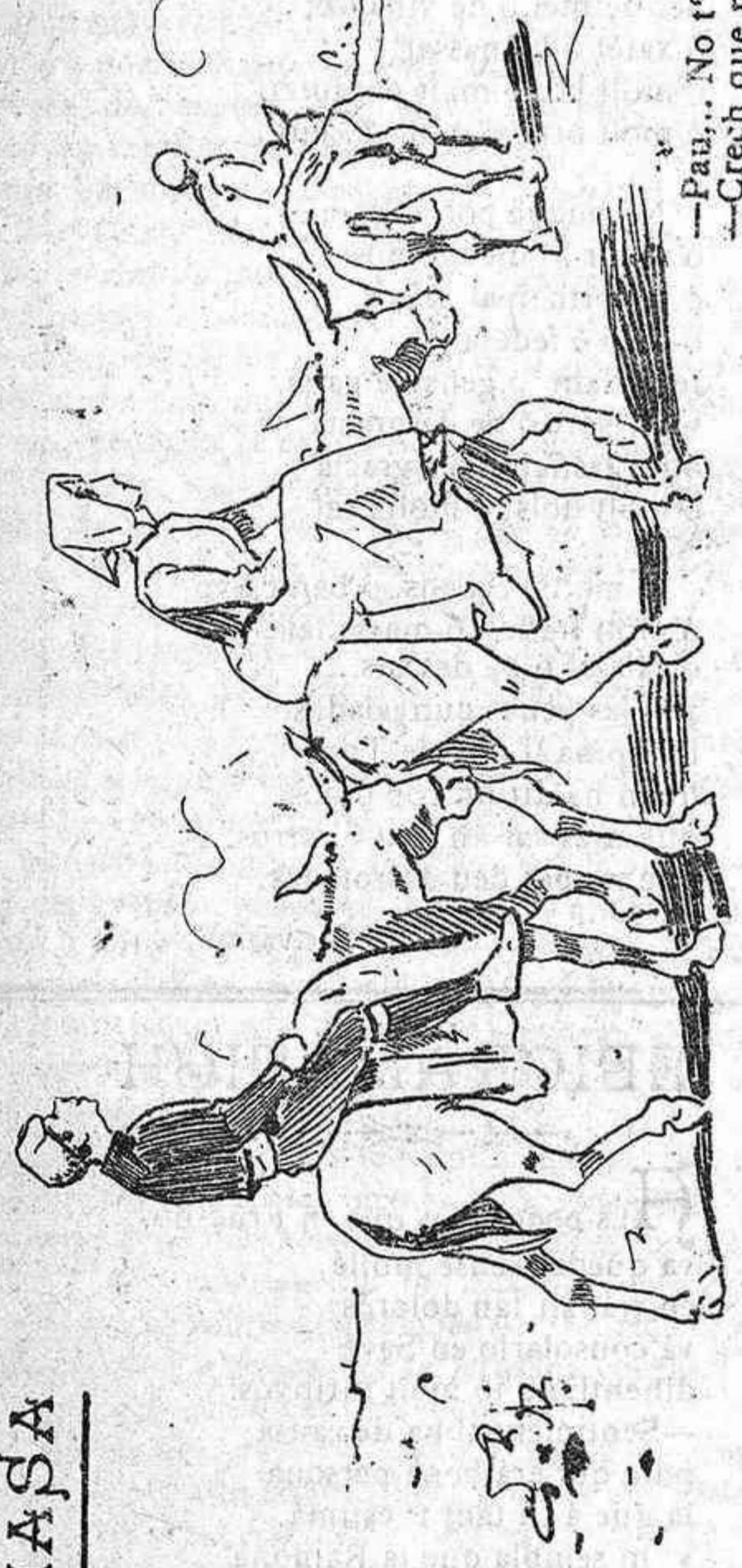
EPIGRAMÁTICH

Als pochos días que 'n Fructuós
va quedar sense mullé,
en tránzit tan dolorós
vá consolarlo en Sevé
dihentli ab tó molt carinyós:
—Sentiment t' ha de causá
puig qu' era bona persona
la que á tú tant t' estimá,
y 'm sembla que ia Ramona
la trobarás á faltá.

—No es ser viudo, amich aymat,
—'n Fructuós l' hi respongué—
lo que 'm te mes capficat!

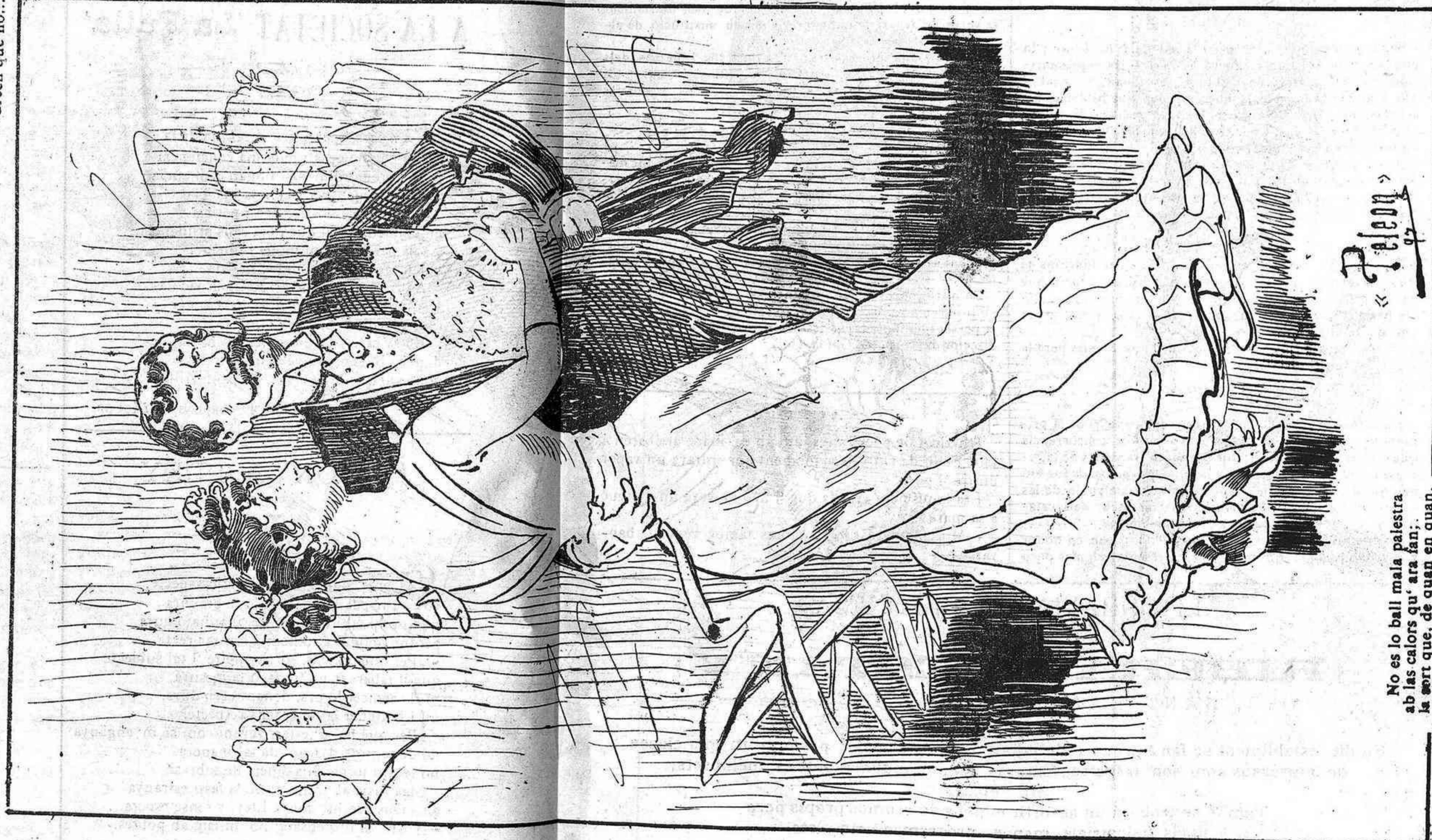
—¿Donchs qu' es?—preguntá 'n Sevé
—Es que sens dona he quedat.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

—Pau... No t'has deixat pas 'ls ous?
—Crech que no... No juguém!

(14)

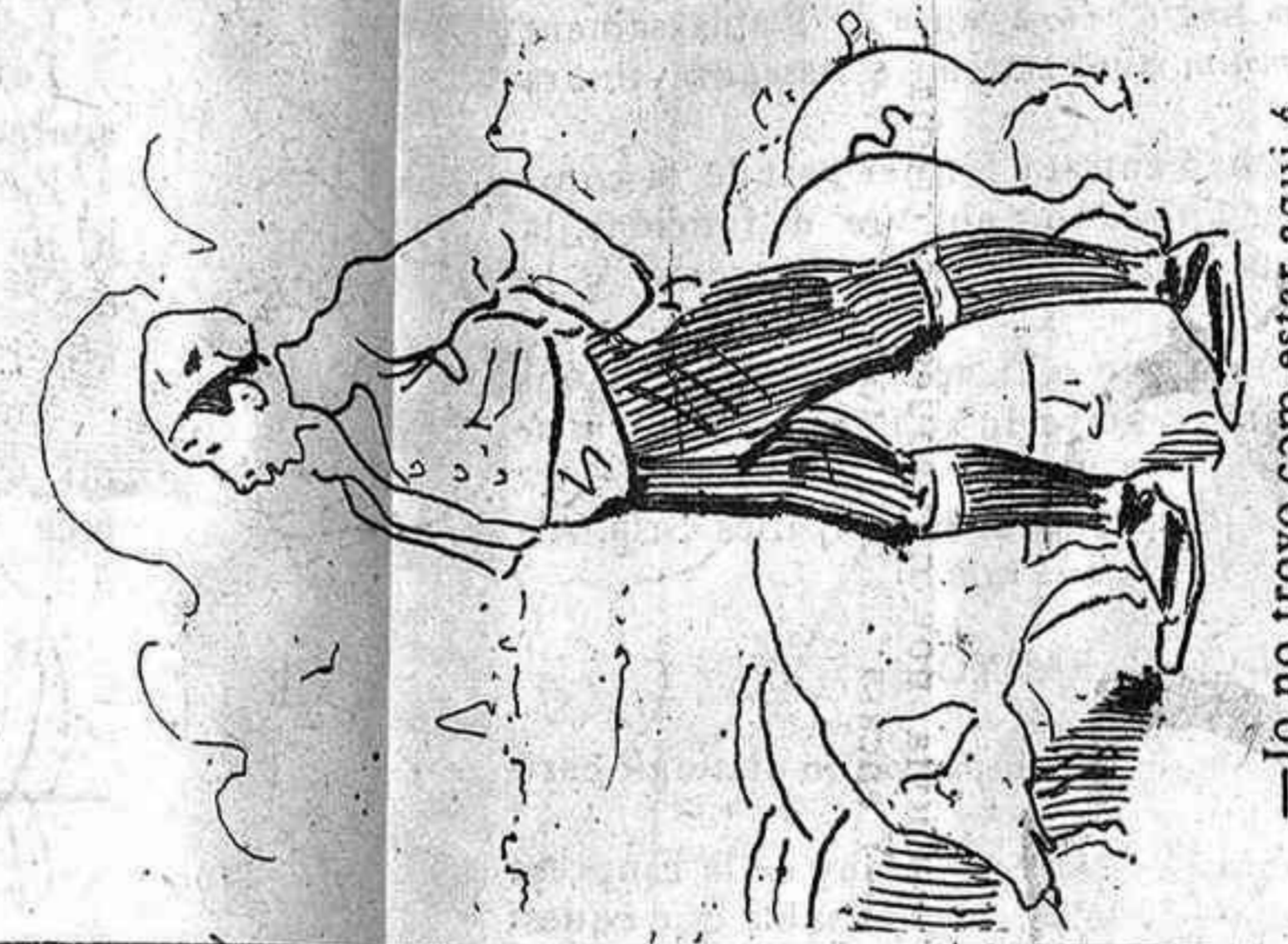

No es lo ball mala palestra
ab las calors qu' ara fan;
la serri que, de quan en quan,
s' amaplega algo per l' estra.

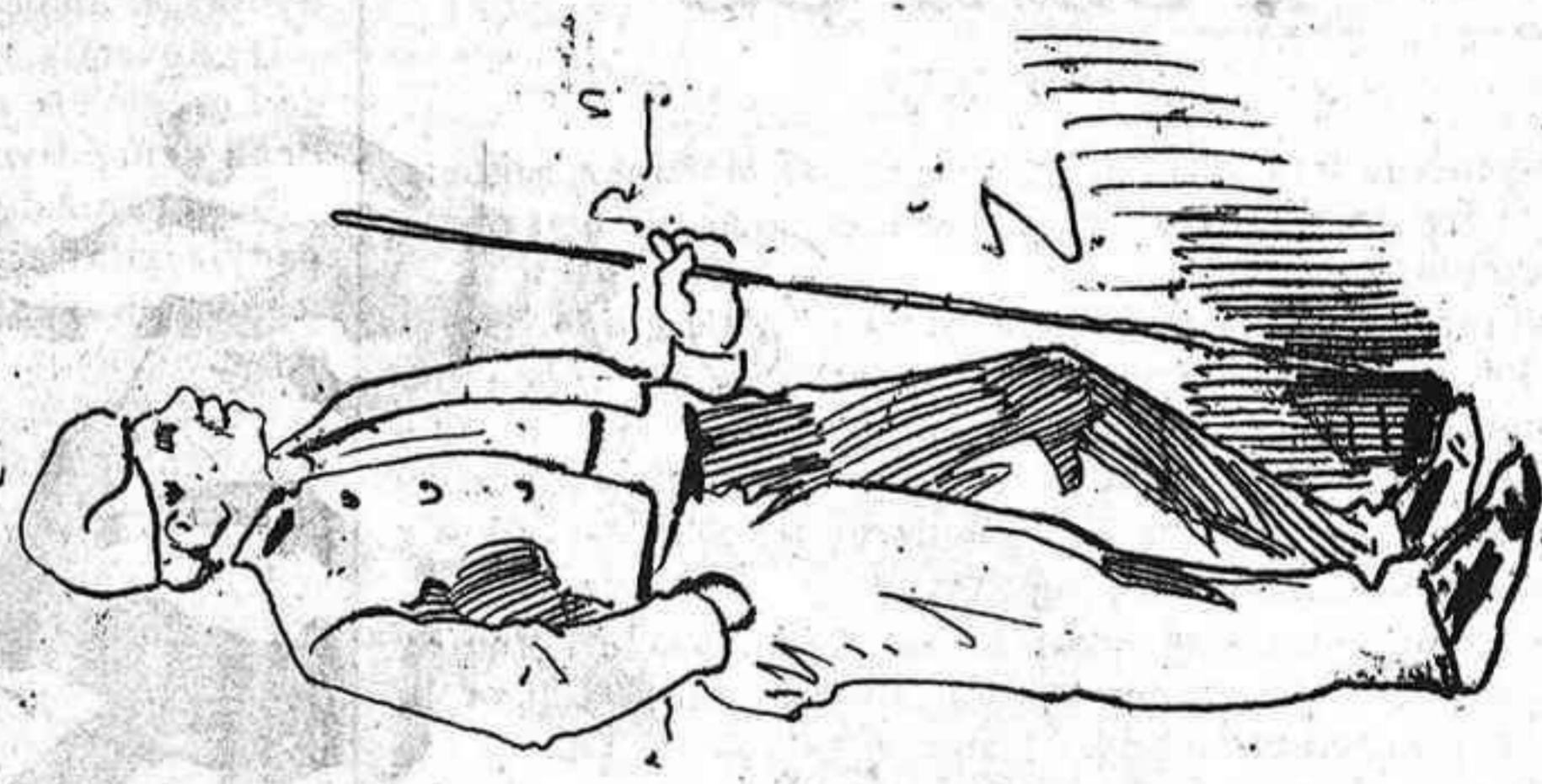
«Telen»
97

—Cuyta, noy, qu' aquest Sol crema.
—Y encara 'ns dirán toreros d' hivern...

—Jo no trovo com estar aquí a
casa, ab la familia.

—'M carrega la festa major porque
en cada una, un senyorot 'm pren la xicota.

Teatros

NOVETATS

La verdadera atracció de la *casa*, Conxa Martinez, segueix sent la artista sens rival, *sui generis*, en totes quantes obres representa.

Durant la passada setmana executá *El Monaguillo* y acceptant lo tipo ab las entremaliaduras propias del *sexo* á que perteneix la protagonista, hem de confessar que hi adicioná certs detalls de sa *cosecha* que foren extraordinariament aplaudits. Molt bé la secundaren los Srs. Alcántara y Espantaleon. Los demés, regular.

També ha obtingut notable éxit *La leyenda del Monje* y *El suicidio de Alejo*; en aquesta ademés de la Conxa hi compartí lo triunto lo Sr. Alcántara ab sa magnífica y extensa veu.

Ha sigut presentada á la Empresa pera estrenarse á la major brevetat, una sarsuela titulada: *El meson del gallo ó el carnaval en Arganda*, obra que 'n tenim molts bons informes.

TIVOLI

Segueix imperant en lo cartell la sarsuela *El húsar* y lo públich segueix concorreguent á diari á las representacions que de tan afortunada obra se van donant, y vritat es que tant per lo acertadíssim desempenyo que hi donan los artistes, molt particularment la tiple mimada de nostre públich Srta. Pretel, com per sas cómicas escenas, se fá mereixedora á tan grata distinció.

Ab tot y aquest éxit cada dia més creixent, ja se está en-sajant un epissodi lírich de gran espectacle, titulat: *Patria*, que se estrenará á benefici de la simpática Pretel, probablement á últims de la setmana entrant.

CATALUNYA

Pera aprofitar las festas passadas han donat funcions de sarsuela alguns elements dispersos d'aquest género que corrian per aquesta ciutat, lograntse en las obras una execució hasta cómica en escenas dramáticas, y vice-versa; y per part del públich escassos rendiments.

S'está preparant l'espectacle *Un Viaje á Suiza* pera la major brevetat possible.

CALVO-VICO

Un verdader plé hi hagué en la nit del benefici de la primera tiple Srta. Miquel y entre la escullida concurrència que hi assistí, ls aplausos que durant lo transcurs de la representació se li prodigaren, y las flors y regalos ab que fou obsequiada, creyém que sigueren mostra palpable de las simpatías que son treball artístich ha merescut dels catalans y dels quals creyém ne guardará memoria.

En dita nit se representá *Los zangolotinos*, que, en honor á la vritat, es de las qu' hem vist representar ab mes poch

acert, pero que lo públich nostre, sempre galant ab las senyoras, li dispensá per complert.

De novetats no hi ha hagut rés, á causa de l'aplassament de *Los padres sin familia*, qual estreno s'assegura tindrè lloch demá divendres.

Desde ahir dimecres han entrat á formar part de la companyia, contractada per un reduhit nombre de funcions, la coneguda y aplaudida tiple cómica Srta. Verdecho y lo tenor Sr. Rius.

Felicitem á la Empresa per tant acertadas adquisicions desitjant al mateix temps ho vegin ab bons ulls la gent de la casa.

Pera avuy s'anuncia lo benefici de la simpática Srta. Alcacer, ab lo gens gastat *El rey que rabió*.

CIRCO ESPANYOL

Ha entrat á formar part de la companyia lo distingit barítono Sr. Miquel.

La varietat en las obras es encare l'afany de la Empresa y á jutjar per las novetats de la setmana, sembla que aquest afany s'ha propalat als artistes ja que casi diariament se verifican *debuts* de molt apreciables en substitució de altres ja gastats per la casa.

En la passada setmana tingueren lloch los beneficis dels apreciables artistes Srs. Soucasse y Alfonso obtenint los dos molts bonas entradas en totes las seccions, y mostrant palpables de simpatia.

CONCERTS D'EUTERPE

Concorregudíssim se veje lo passat concert, havent merescut los honors de la repetició la serenata *Los guitarreros*, de Hubans; lo minuet pera instruments de corda de Bolzoni y l'himne *La Marsellesa* qual solo lo cantá lo distingit barítono Sr. Guardia, qui no pogué lluhirse á causa de trobarse molt afónich; no obstant lo públich comprénent sa bona voluntat li dispensá per complert sa dolencia.

Lo nové concert s'anuncia pera la festivitiat de la Mercé ab programa verament extraordinari y com será lo darrer de la present temporada, se destina pera benefici del mestre director del coro, Sr. Goula, (fill).

UN CÒMICH RETIRAT

ACUDIT

Un xicot de poch anys junt ab sa mare arribaren á sant Feliu de Guixols al moment que entrava un vapor dintre 'l port.

Era la primera vegada que 'l nen ne veyá un y digué á sa mare.

—Miri mamá, las locomotoras també venen á banyarse.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidíssims y ab la major promptitut, tota classe de impressos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc., etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis pera anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.

ANYORANSA

— ¡Ditxosa Fulla, be n' hi dona de feyna! Desde qu' está ocupat en aixó que no m' ajuda á matar las pussas.

Just es tributar un aplauso al senyor Millá, primer actor cómich del Alcázar Espanyol, per haver convertit aquest local en un petit teatro catalá, ahont se representan, ab gran satisfacció del públich, las pessas mes aixeridas dels autors de casa, y]per aixó felicitem coralment al esmentat actor; pero no es gayre correcte que al donarse compte en *L' Esquella de la Torratxa* de las obretas que en dit local se representan, després de consignarse que son las mellors del repertori catalá, s' afirmi que, las pessas *Gos y gat*, *L' amor es cego*, *Lo primer dia* y *Una casa de dispesas* (degudas totas quatre á C. Gumá, redactor de *La Esquella*) son las predilectas del públich del Alcázar Espanyol; lo que equival á dir que las pessas de 'n Gumá son lo mellor de lo mellor; y per lo tant, devém preguntar al dit redactor de *La Esquella de la Torratxa*:

«¿Que ho ha dit de sério aixó?»

¡Vosté sempre tant bromista!

Es xistós qu' un escriptor,
per fer broma tal vegada,
tenint á l' ávia enterrada
s' alabi ab tan bon humor.

Be... es un excés de modestia.

Un vehí de Gracia, pera honrar la memòria del seu difunt pare, ha repartit, durant la festa major de dita vila, una badella entre varis pobres.

¡No podia fer mellors funerals al autor dels seus días!

Ni mes rábia á la gent de sotana.

Celebrarém que tinga molts imitadors.

Indica lo paperót *Pluma y Lapiz* que vivim explotant los xistes pornogrífichs

Será, si ho vol aixis; pero franchs, valents, sense hipocressia, ni darrera *Diablos verdes* ni vermells, ni rentant la cara als Pares de familia ab un drap plé de caca.

¡Ah! Li dém lo pésame porque fa 15 días que *Lo Noticiero* no s' ocupa d' ell ab aquell sueltó *estribillo semanal*.

A lo fals, un hora ó altra se li veu lo llautó.

¡No veuhén com aquell incens era *afanal*?

Ja 's parla de torná á buscar la cédula pus sembla que 's comensarán á expedir lo 1 de Setembre próxim.

Apal.. Qu' es una vinya aixó, Sr. Domenech!..

Ey... Aquí á Barcelona... porque en las demás provincias es una vinya que hi pedrega.

A la Corunya 's volen fer portuguesos.

Quin mico per *La Lliga de Catalunya*!

Aquets volen *separar* y aquells s' arriman.

Sort qu' ara hi passarà lo Sr. Alsina.

Nostre amich y company de Redacció D. Joseph Barbany (Pepet del Carril) ha obtingut un según accessit en lo Certámen de Gracia, per lo sonet inédit, titulat: *A la vila de Gracia*, qual lema es: ¡*Qu' ets graciosa*!

De veras lo felicitem, per tant senyalada distinció.

Dignes de menció son los concerts que s' han donat en lo *Gran salón centro lirico* de la Bisbal, per los celebrats professors D. Domingo Sánchez, D. José Garcia y D. Ricardo Parera, durant los días de la festa major d' aquella localitat.

Felicitem calurosament als organizadors de tals festas musicals.

Lo Sr. Moret diu que ha fi mat 216 cessantias corresponents á Foment.

No seguirán pas cobrant, per' xó, 'ls empleats?

Es que pueden darse casos...

Y á propòsit... ¿Quan firma la seva?

Es que encare que á n' ell no li sembli, aniriam á sopar de l' alegría.

S' anuncia una gran reunió carlista á Madrid.

Que se 'n dirán de bestiesas!

Aquest govern, de gloriosa memoria, ha tingut lo tacto de disgustar á Tirios y Troyanos.

Ara Córdoba vol la Capitania, sino, porque li prometian.

Y Sevilla está cremada porque diu que haventli volgut pendre una vegada, poden tornarhi.

Jo á tots los actuals ministros los hi aixecaria estátuas.

Es que mereixen *ser coneguts* per la posteritat.

No tenia la seva lo *dellonsas* de Nerón?

En la carta que la ja célebre *Bella Chiquita* ha enviat á la empresa del teatro Calvo Viço, suplicantli l' aplassament de son debut pera lo primer de Setembre, diu que 'n tenen la culpa *tres anginas* que ha *arreplogat* en la capital d' Espanya.

No riguin ara. Tres... *anginas* son la causa de no pòguer *saborejar* las delicias de la danza del ventre.

Celebrarém que las... tres *anginas*, no tinguin conseqüencias desagradables y que prompte quedin eliminadas per complet.

No fora mal qu' abans de venir, passés una temporadeta á Archena pera reforsarse.

EPIGRAMAS

Un senyor molt curiós
va preguntar á n' en Tino;
—Tú, noy, ¿quin ofici fas?
—Esquilo ruchs, per servirlo.

M. M.

Jugant, un día 'n Ferrant
perdé sas unsas darreras,
y encara que fou de veras
ell diu que va ser jugant.

Repichs

Hem llegit en un periódich que en lo teatro Calvo-Vico s' ha hagut de aplassar l' estreno de una sarsuela que ab lo titol de *Los padres sin familia* s' havia d' efectuar á últims de la setmana passada, á causa de que una de las tiples, creya rebaixada sa dignitat en representar algún personatge á causa de ser obra de dos autors catalans.

Si aixó resulta cert, com deu serho no haventse desmentit, no trobém paraulas prou duras pera dita artista, ja que pot apropiarseli aquell conegut refrá que venen á nosaltres *pera menjarse 'l pá y al morral*, tota vegada que aqueixas artistas en dias de benefici tot son adulacions pera lo públich de Barcelona, com també no 's donan de menos en acceptar regalos y rams de flors de gomosos catalans; pero quan la ocasió se 'ls presenta de demostrar la forsa de sas paraulas y agraument, buscan subterfugis indignes de tota artista que tingui per norma la gratitut y educació.

Hauria obrat de igual manera á tractarse d' una obra de autors valenciáns?

— — —
Sembla que un acaudalat banquer;
¿quí deu ser?

ha ofert 10,000 pessetas á la *Bella Chiquita* per que no vingui á funcionar á Barcelona.

Donchs ¿ahont vol que funcioni y ab qui?

Ab aquest romanso etern,
ab qué certs homes 'ns venen,
ó son molt llonsas, ó tenen
molta por d' aná á l' infern.

Tontos!.. Si han fet mal, no s' escaparán per xó.

Al contrari... Quin un 'n Pere Botero!

— — —
Se 'ns assegura que una oda que ha resultat *distingida* ab accésit en lo Certámen científich-literari celebrat en Gracia, sigué carbassejada en un dels Certámens verificats fa algun temps en Tarragona.

Nosaltres 'ns pensavam que las composicions havian de esser inéditas, pero ara hem vist que á voltas pot mes lo favoritisme que lo saber.

Se veu que hi fa molt lo tenir amichs en los Jurats com també ser secretari de Associacions literarias.

(Ja m' han vist.)

Secció Marítima

Lo bergantí *Dimoni Vert* acabat de construhir en lo Arsenal pornográfich, ha suspés la surtida per falta de capitá, que, á última hora no ha comparegut á bordo.

Carga, tripulació, tot estava llest; fins lo rol entregat á la Comandancia de Marina.

La casa consignataria de *Busqueólas y C.^a* está que se l' emporta *Neptuno*.

— — —
La fragata *Contribució*, capitá G. A. Masó, ha anunciat la seva surtida del 15 al 20 del present. Las bogas van *abarrotadas* de comestibles y municions per que 's creu que 'l viatge será llarch y penós.

Lo barómetro va baixant á mida que s' acosta l' hora de la surtida, y l' horitzont se presenta calixós ab bromas *llganyosas* precursoras de forts temporals.

Deu los porti á bon salvament que ja farà prou.

SEMÁFORO NACIONAL

Vents huracanats de la part Nort ab tendencia á extendrer per tot lo *quadrant*.

La corbeta *Coruña* tracta de *redorsarse* en algun punt de la costa portuguesa.—Lo bergantí *Estella* ha demanat socorro als duchs de Madrit, y lo break-bark *Vitoria* ha presentat ab valentia la *mura* al vent capejant lo temporal.

A última hora lo meteoro ab tendencia d' augment.

Tre-tre-tri

La Grazalema en dos actes;
Van y venen; En Peret,
Resultat d' un tip de fabas,
Un solté sense calés;
Una raspa abandonada;
Los Masovers de D. Met;
'L galan sobre la dama
(Traduhida del francés.)
Barrelinas fi de sigle;
Se serveix menjá calent;
Posada Carrer d' en Trenta;
aqueixas y algunas mes
son las obras que s' estrenan
durant lo próxim hivern.

J. AVELTA.

Telegramas

Las Palmas, 15.—8 matí.—Ha caygut á la trampa un passarell femella qu' havia fugit d' una gábia del carrer de 'n Roig.

A sota las alas li han trobat passo de cinch mil *pelas*.

Vitoria, 15.—9 id.—Tot está tranqui!, tranquilíssim; tant, que tots los magatz ms están tancats y las tropas acuarteladas.

Ja poden afirmarho.

Corunya, 15.—10 id.—Tot está quiet com una bassa d' oli; y tant es aixís que tothom tracta d' anar á fer un viatge de *recreyo* á Portugal.

Recados á la Lliga y.. *que 'ls lliguin*.

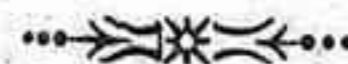
Estella, 15.—11 id.—Desde 'l cambi de la *lápida* no ha passat rés de particular; ara que 'ns donguin lo que volém y tot haurá sigut rés.

Londres, 15.—12 id.—Lo govern no té cap intenció de pendrens las islas *Salomón*; lo que vol no mes es guardárnoslas.

Com fá ab Gibraltar.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

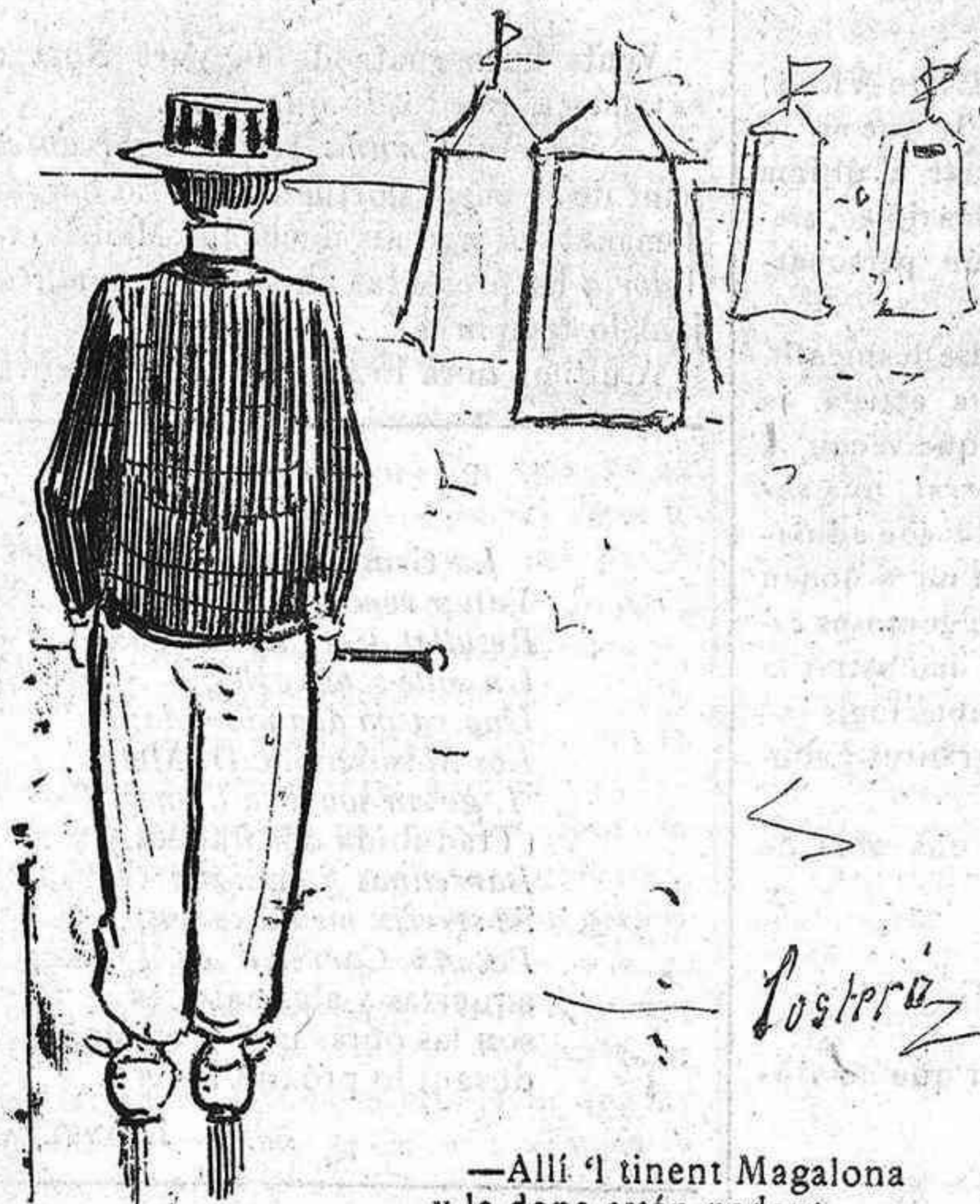
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa de Ribera y Estany, 5, San Ramón, 5
Barcelona.

UN BON MARIT

Posteritz

—Allí 'l tinent Magalona
y la dona están nadant
¡Ay, quina grazia que 'm fán
aquest tinent y la dona!

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA-ANUNCI

A tothom se fa saber
qu' en la ciutat de *Total*
se va estraviar una nena
qu' anava sense ré al cap;
portava mitjas vermelles,
lo mocador del coll, blau,
las sabatas de xarol
y lo vestidet morat.
Se diu Rosa *Prima dos*,
sa cara es angelical
y per mes senyas, fa temps
que la pobreta es *tres quart*.
Als seus desconsolats pares
en lo carré 'ls trobarán
de *Dos invers-tres-primera*,
número vuyt, principal.

'L que la porti á *quart-hú*
dels seus pares, li darán
una *quatre-prima-quarta*
qu' encare s' ha d' estrenar.

JOSEPH PUJADAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.—Carrer de Barña.
6 0 1 8 5 5 2 7 9.— Id. id.
2 0 4 6 5 1 2 7.— Id. id.
1 6 3 6 7 8 1.— Id. id.
7 9 0 6 7 8.— Id. id.
3 9 5 6 0.— Id. id.
6 0 2 0.— Id. id.
9 5 8.— Id. id.
4 8.— Id. id.

0 6 5.—Carrer de Barña.
7 9 0 6.— Id. id.
4 6 5 5 6.— Id. id.
4 6 5 9 3 6.— Id. id.
7 8 2 7 2 1 6.— Id. id.
4 5 6 1 2 7 8 6.— Id. id.
3 8 7 6 5 5 2 7 0.— Id. id.
7 6 3 6 5 5 2 7 6 0.— Id. id.

F. GARCIA. A.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Esquela mortuoria.—*Ma-ri-a na*.
Intríngulis.—*La Carcajada*.
Logogrifo numérich.—*Carlos*.

ACADEMIA DE DIBUIX Y PINTURA

= de =

J. ESPINÓS

Carrer de la Universitat, 31 - 2.º

BARCELONA

PARA LAS PERSONAS TIMORATAS

Si quereis libraros de cualquier enfermedad infec-
ciosa como el **CÓLERA** depositad la confianza en el

AGUA DE AZAHAR (aygua naf)

preparada por D. ANDRÉS FAMADAS, de GERONA,
que cura rápidamente los dolores de vientre, alivia el
estómago y facilita la digestión.

DE VENTA EN TODA CATALUÑA y en MANRESA
Marcos Casaponsa: Picas, 9.-drog.—Angel Ferrer y C. drog. y farm.